

Mikä aiheuttaa Parkinsonin taudin?

”Minun täytyy tietää, mistä sairauteni johtuu ja mikä sen aiheuttaa - miksi minä?”

Tietoa sairaudesta ja sen hoidosta

- Parkinsonin tauti vaikuttaa ensisijaisesti siihen aivojen osaan, joka säätelee liikkumista. Syvällä aivoissa sijaitsevat tietyt hermosolut (substantia nigra) rappeutuvat tai häviävät. Kun Parkinsonin tauti etenee, myös muut aivojen osat rappeutuvat.
- Nämä pigmenttiä sisältävät hermosolut (substantia nigra, musta tumake) tuottavat dopamiinia, joka toimii kemiallisena välittäjänä tai 'hermoimpulssin siirtäjänä'. Dopamiini auttaa välittämään viestejä aivosolujen välillä ja takaa normaalisti tasaiset ja hallitut liikesuoritukset.
- Alhainen dopamiinitaso aiheuttaa Parkinsonin taudille tyypilliset oireet: liikesuoritusten hitaus, lihasjäykkyys, vapina ja huono tasapaino. Jokapäiväiset liikkeet kuten kävely, tuolilta ylösnouseminen, kirjoittaminen ja napittaminen vaikeutuvat.
- Normaali ikääntyminen vähentää dopamiinin tuotantoa, mutta Parkinsonin taudissa dopamiinin tuotannon vähentyminen on paljon voimakkaampaa. Ennen kuin Parkinsonin taudin oireet alkavat näkyä, yli 80 % dopamiinin tuotannosta on täytynyt hävitä. Vanhuus ei yksinään riitä aiheuttamaan Parkinsonin tautia.
- Tutkimuksista huolimatta ei tiedetä sitä, mikä aiheuttaa Parkinsonin tautiin johtavan aivojen vaurion. Geneettisillä tekijöillä on osansa ja tunnistamattomilla ympäristömyrkyillä voi olla merkitystä. On todennäköistä, että Parkinsonin tauti aiheutuu useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta, jotka pahentavat hidasta, ikääntymiseen liittyvää dopamiinin tuotannon rappeutumista.

This information was prepared by professional and lay members of the Infopark Project

Last updated : April 2004

InfoPark

This project is funded by the European Commission under the Fifth Framework Quality of Life Programme, Contract Number QLK6 2000-00303

- Parkinsonin tauti ei aiheudu tulehduksesta, huonosta ruokavaliosta, stressistä tai ahdistuneisuudesta.
- Myös muut sairaudet saattavat aiheuttaa Parkinsonin taudille tyypillisiä piirteitä. Tavallisimpia syitä ovat aivoinfarkti, Lewyn kappale -dementia ja joidenkin lääkkeiden sivuvaikutukset.
- On myös olemassa joitakin harvinaisempia neurologisia sairauksia, joihin liittyy parkinsonismin lisäksi joku muu lisäoire. Näitä sairauksia sanotaan 'Parkinson Plus Syndroomiksi', esimerkiksi monisysteeminen atrofia (MSA) ja progressiivinen supranukleaarinen palsy (PSP).
- Kaiken kaikkiaan Parkinsonin tauti on vanhemmilla ihmisillä yksi yleisemmistä, rappeuttavista neurologisista sairauksista, vaikka sitä voi esiintyä nuoremmillakin aikuisilla. Noin yksi sadasta yli 65-vuotiaasta sairastuu Parkinsonin tautiin.

LISÄTIETOA

Lääkäri ja hoitohenkilökunta voivat vastata kysymyksiinne Parkinsonin taudin luonteesta ja aiheuttajista.

Launis P. Parkinsonin tauti. Opas potilaille ja heidän läheisilleen. Eräsalon kirjapaino Oy, Tampere, 1994.

Rinne U, Marttila R, Pasila A. (toim.) Parkinsonin tauti. 2000. Suomen Parkinson-liitto ry.

Kuopio A-M. Vastasairastuneen parkinsonpotilaan tietolehtinen. Suomen Parkinson-liitto ry.

Kauppi S, Routasalo P, Suominen T. Tietoa Parkinsonin taudista ja sen hoidosta –parkinsonpotilaan näkökulma. 2000. Suomen Parkinson-liitto ry.

Aho K. Matkakumppanina Parkinson. Finnreklama, Sulkava, 2003.

This information was prepared by professional and lay members of the Infopark Project

Last updated : April 2004

This project is funded by the European Commission under the Fifth Framework Quality of Life Programme, Contract Number QLK6 2000-00303